

тренінгових вправ з подальшим аналізом розвитку втілення у запропонованій викладачем ситуації, обговорення різного роду сюжетів у рамках конкретної дисципліни.

Як правило, у студентів технічного спрямування компоненти емпатії перебувають на середньому рівні розвитку. Постає необхідність врахувати психологічні умови фахової підготовки за відповідним напрямком. Доцільно розвивати рівень емпатійності за допомогою проведення паралелі між раціонально-технічними та психологічними процесами.

Таким чином, умовами розвитку особистісних якостей майбутнього спеціаліста є діалогізація освітнього процесу та моделювання навчально-професійних ситуацій як на рівні теоретичної підготовки, так і на рівні потребо-емоційної сфери конкретної особистості.

О. В. Корольова

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ЯК НОВІ МОЖЛИВОСТІ У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ

Українська система вищої освіти зазнала суттєвих змін після того, як наша країна увійшла до числа країн, що беруть участь у Болонському процесі.

Офіційним початком існування болонської системи навчання вважається дата 19 липня 1999 р., коли представниками з 29 країн була підписана Болонська декларація. Сьогодні перехід на Болонську систему схвалили 47 країн, ставши учасниками процесу.

Болонська система освіти ставить собі за мету привести вищу освіту до єдиних стандартів, створити загальний освітній простір. Очевидно, що ізольовані освітні системи завжди ставали перепоною для студентів і випускників вишів, для розвитку науки в європейському регіоні.

Основні завдання Болонського процесу

1 Введення системи порівнянних дипломів, щоб всі випускники країн-учасниць мали рівні умови при працевлаштуванні.

2 Створення дворівневої системи вищої освіти. Перший рівень – це 3-4 роки навчання, в результаті якого студент отримує диплом про загальну вищу освіту та ступінь бакалавра. Другий рівень (не обов'язково) – протягом 1-2 років студент вивчає певну спеціалізацію, в результаті отримує ступінь магістра. Вибір того, що краще: бакалавр або магістр – залишається за студентом. Болонська система освіти визначила ступені з урахуванням потреб ринку праці. У студента є вибір – приступити до роботи вже через 4 роки або продовжити навчання і зайнятися науковою і дослідницькою діяльністю.

3 Введення у вишах універсальних «одиниць виміру» освіти, загальнозрозумілої системи переведення і накопичення кредитів (ECTS). Болонська система оцінювання нараховує бали протягом всієї освітньої

програми. Один кредит – це в середньому 25 навчальних годин, витрачених на лекції, самостійне вивчення предмета, складання іспитів. Зазвичай у вишах розклад складається таким чином, щоб за семестр була можливість накопичити 30 кредитів. Участь студентів в олімпіадах, конференціях обчислюється додатковими кредитами. В результаті студент може отримати ступінь бакалавра, маючи 180-240 годин кредитів, а диплом магістра, заробивши ще 60-120 кредитів.

4 Система кредитів дає, в першу чергу, студентам свободу переміщення. Оскільки Болонська система оцінювання отриманих знань зрозуміла в кожному вишій країні-учасниці процесу, то перехід з одного вишу в інший не буде проблематичним. До речі, кредитна система стосується не тільки студентів, а й викладачів. Наприклад, переїзд в іншу країну, яка відноситься до болонської системи, не позначиться на стажі, всі роки роботи в регіоні будуть враховані і акредитовані.

Плюси і мінуси болонської системи

Питання плюсів і мінусів болонської системи освіти піднімається в усьому світі. Америка, незважаючи на свою зацікавленість загальним освітнім простором, поки що не стала учасницею процесу через невдоволення системою кредитів. У США оцінювання виходить з набагато більшої кількості факторів, і спрощення системи не влаштовує американців. Певні недоліки болонської системи проглядаються і на пострадянському просторі. Болонська система освіти в Україні була прийнята в 2005 р. По-перше, в Україні до теперішнього часу збереглося сприйняття диплома бакалавра як неповноцінного, роботодавці не поспішають співпрацювати з «недовченими» фахівцями. По-друге, такий плюс, як мобільність студентів, можливість подорожувати і вчитися за кордоном, для більшості учнів відносний, оскільки це передбачає великі фінансові витрати.

О. О. Кушнір

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

У ХХІ столітті, в епоху глобального прискореного розвитку, усе більшого значення набуває не матеріально-технічна сфера, а інформаційні технології. У галузі освіти вони базуються на теорії мовної комунікації як виду діяльності. Ключовим структурним елементом виступає слово, що є формою передачі інформації, відображає в акумульованому вигляді досвід попередніх поколінь. В результаті спілкування формуються цінності, переконання, ідеали, світогляд людей, спосіб їх мислення, стиль життя, сценарії поведінки тощо. Тому дуже велику роль у якості сучасної освіти відіграє не тільки зміст, але і якість передачі інформації, те, наскільки викладач може донести свої знання до студента. На жаль, новітні освітні